

Algemene handleiding

Faqta Wereld

Groep 3 t/m 8

Inhoudsopgave

1. Dit is Faqta Wereld	3
2. Kenmerken van de methode	3
3. Aan de slag met Faqta Wereld	6
3.1 Je thema voorbereiden	6
3.2 Het leerplatform	8
3.3 Voortgang volgen	9
3.4 Faqta Wereld in groep 3/4	13
3.5 Faqta Wereld in groep 5 t/m 8	17
4. Differentiatie	23
5. Leerlijn	24
5.1 De jaarplanning	24
5.2 Overzicht kerndoelen	25
5.3 Actualisatie kerndoelen	27
6. Bijlagen	28
6.1 Materialen	28
6.2 Tijdvakkenposter	29
6.3 Normeringsoverzicht	29

1

Dit is Faqta Wereld

Faqta Wereld is een thematische wereldoriëntatiemethode voor groep 1 tot en met 8. In deze methode zijn de vakken geschiedenis, aardrijkskunde en natuur & techniek verbonden binnen één thematische samenhangend curriculum. Elk thema sluit aan bij de belevingswereld van leerlingen en maakt de verbinding met actuele vraagstukken en herkenbare situaties. De thema's zijn concentrisch opgebouwd: onderwerpen keren op

meerdere momenten terug in de leerlijn. Dit zorgt ervoor dat leerlingen bestaande kennis kunnen verdiepen en verbreden. Zo ontwikkelen leerlingen niet alleen feitelijke kennis, maar ook vaardigheden zoals onderzoeken, redeneren, reflecteren en samenwerken. Faqta Wereld ondersteunt je om wereldoriëntatie rijk, relevant en vakoverstijgend aan te bieden.

2

Kenmerken van de methode

Elk Faqta Wereld thema in groep 3 t/m 8 is te herkennen aan een aantal zaken.

Thematisch werken vanuit één focus

Met Faqta Wereld werk je thematisch en doelgericht aan wereldoriëntatie. Elk thema heeft één inhoudelijk zwaartepunt: natuur & techniek, geschiedenis of aardrijkskunde. Binnen dat hoofdvak verkennen leerlingen het onderwerp vanuit verschillende invalshoeken. Zo kan bij een geschiedenisthema ook kunst of burgerschap aan bod komen. Of leren ze binnen het aardrijkskunde thema *De kracht van water* over de Watersnoodramp. We noemen dat ook wel het multiperspectief.

Concentrische inhoud met leerlijnen

Anders dan in een lineair curriculum, waarin een onderwerp één keer aan bod komt en daarna verdwijnt, keren de onderwerpen in Faqta Wereld juist bewust terug in meerdere leerjaren. Deze concentrische opbouw zorgt ervoor dat leerlingen bestaande kennis kunnen verdiepen en verbreden. De inhoud volgt een leerlijn die oploopt in abstractie, inhoud en taalgebruik. Elk thema sluit aan bij de ontwikkelfase van de leerling en bouwt daarop voort. Zo ontwikkelen leerlingen een blijvend en verdiepend begrip van belangrijke verschijnselen in de wereld om hen heen.

Gevarieerde kennisoverdracht

De kennisoverdracht vindt altijd plaats via het

leerplatform. In elke tegel maken leerlingen kennis met een subonderwerp van het thema. Dat gebeurt op een gevarieerde manier: met video's, klikplaten en in groep 5 t/m 8 ook met kennisteksten. Na elk moment van kennisoverdracht volgen enkele verwerkingsvragen. De eerste verwerkingsvragen na een moment van kennisoverdracht zijn gericht op het reproduceren van kennis van het voorgaande moment. Hierna volgt een verwerkingsvraag gericht op de toepassing of evaluatie van die kennis.

In de themavoorbereiding vind je bij elke tegel activeringsvragen, modelscripts, coachvragen, achtergrondinformatie en verwerkingssuggesties. Zo geef je invulling aan een gevarieerde lespraktijk, met kennis als basis.

EEN BABYBOOM! Wij willen het anders doen!
Video 2,5 minuten
Vlak na de Tweede Wereldoorlog werden er veel baby's geboren: een **babyboom**! Het voelde als een veilige tijd om een gezin te starten. Door de wederopbouw werd het leven van de mensen langzaam steeds beter. De jongeren die in deze tijd opgroeiden, kwamen vaker in verzet tegen de ouderen. Waarom deden ze dat?
Bekijk de video.

EEN BABYBOOM! De roaring sixties!
In de jaren '60 veranderde er veel in de samenleving. De Tweede Wereldoorlog en de gevolgen daarvan waren voor jongeren verleden tijd. Het was tijd voor iets nieuws. Het begon met een wilde tijd misschien? Wat veranderde er in de jaren '60?
Bekijk de klikplaat.

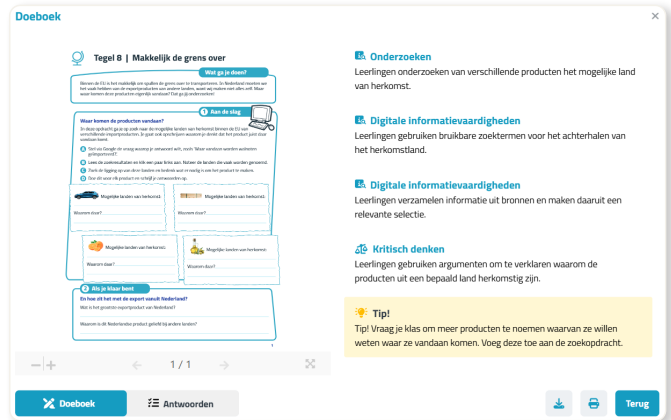
EEN BABYBOOM! We Can Do It!
Vrouwen in actie!
Tijdens de Tweede Wereldoorlog vertrokken talloze mannen naar de fronten in Europa. De regering had er niet veel keus voor: vrouwen moesten hun eigen bijdrage leveren aan de oorlogsinspanning. Ze werden vaak in fabrieken en op kantoren ingezet. Ze schakelden niet met gemoeie en velen niet aan als gewone vrouwen, maar stonden hen ook de Amerikaanse vroege vrouwen voor.
Na de oorlog bleef de regering dat ongeveer 80 procent van de vrouwen wereldeigen werkten. Het was een belangrijke eigen bijdrage aan de wederopbouw van de wereld.
Bekijk de video.

De kennisoverdracht uit één tegel bij het thema Wereldorde in ontwikkeling.

Werken aan vaardigheden

Binnen Faqta Wereld draait het niet alleen om kennisontwikkeling, maar is er ook aandacht voor het ontwikkelen van vaardigheden. Beide versterken elkaar: leerlingen gebruiken hun kennis om taken uit te voeren, problemen op te lossen of creatieve producten te maken. Deze vaardigheden komen vooral terug in het doeboek. Met het doeboek werken leerlingen aan opdrachten die gericht zijn op vaardigheden als onderzoeken, ontwerpen, presenteren, vergelijken of beargumenteren. Vaak gebeurt dat in duo's of kleine groepen, zodat ook samenwerken en communiceren aan bod komen.

De vaardigheden sluiten aan bij het overzicht van vaardigheden in het landelijk curriculum, zoals geformuleerd door SLO.

Voorbeeld doeboek en vaardigheden uit (Samen)Werken in Europa.

Werken aan taalvaardigheid

Taal en kennisontwikkeling zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. In Faqta Wereld is daarom ook aandacht voor taalvaardigheid binnen de lessen wereldoriëntatie. Bij groep 5 t/m 8 zijn aan de eerste

twee tegels van elk deel kennisteksten toegevoegd. Deze teksten zijn waar mogelijk authentiek. Ze kunnen geprint worden, zodat leerlingen van papier kunnen lezen. Daarnaast zijn in het doeboek regelmatig stel- of spreekopdrachten opgenomen.

Tegel 3 | Het einde van de Eerste Wereldoorlog

Wat ga je doen?

Op 28 juni 1919 eindigde de Eerste Wereldoorlog met het Verdrag van Versailles. Duitsland kreeg de schuld en zware straffen, wat veel Duitsers oneerlijk vonden. Vandaag gaan jullie in tweetallen nadenken over de vraag: Hoe had het vredesverdrag eerlijker kunnen zijn?

1 Even denken

Geef jullie mening bij de stellingen over het Verdrag van Versailles.

1. Duitsland had de meeste schuld aan het uitbreken van WO I.

Ik ben het hiermee ☐ Eens ☐ Oneens

Omdat _____

2. Door het verdrag kon er eindelijk vrede in Europa komen.

Ik ben het hiermee ☐ Eens ☐ Oneens

Omdat _____

2 Aan de slag

Schrijf een krachtige speech!

Jullie zijn Duitse politici en houden samen een speech om de overwinnaars ervan te overtuigen dat de afspraken in het Verdrag van Versailles aangepast moeten worden.

Inleiding

A Begin met een krachtige openingszin:

B Leg uit waarom jullie deze speech houden:

Kern

C Noem minstens twee afspraken uit het verdrag die jullie oneerlijk vinden:

• _____

• _____

Afkomstig uit het Verdrag van Versailles

- Duitsland wordt schuldig bevonden aan de oorlog, de schade en de slachtoffers.
- Duitsland moet herstelbetalingen doen voor de schade die is aangericht.
- Duitsland moet haar kolonies en bezette gebieden afstaan aan andere landen.
- Het Duitse leger mag uit maximaal 100.000 soldaten bestaan.

LANG LEVE DE KONING?

Ondergaande zon

Het leven aan het hof leek heel mooi. Er was genoeg luxe. Maar de edelen moesten zich heel netjes gedragen en heel veel regeltjes onthouden. Dat was vast oersaai! Bovendien kostte deze levensstijl veel geld. De Zonnekoning gaf dure feesten, bestelde kunst en kocht modieuze spullen. De Franse schatkist raakte leeg. Lodewijks werknemers probeerden die weer te vullen met geld van de handel en de industrie. Maar er kwamen ook extra belastingen voor de gewone mensen. Denk je dat zij graag hard werkten voor de 5000 luxepaardjes in Versailles? Sommige mensen begonnen zich af te vragen of dit wel eerlijk was. Moet één man echt alles mogen beslissen? Deze ideeën vormden het begin van de Verlichting!

Toen de Zonnekoning stierf, kreeg hij een grote begrafenis. Maar bijna niemand kwam kijken. De zon ging onder en de gewone Fransman liet geen traan.

Bron: Een kleine wereldgeschiedenis in 100 grote data, 2024.

Keuze in manier van lesgeven

In Faqta Wereld start je elke les klassikaal. Je opent de tegel op het digibord, bekijkt samen een video, tekst of klikplaat en bespreekt de bijbehorende vragen. Je modelt waar nodig, eventueel met hulp van de scripts in de themavoorbereiding. Deze gezamenlijke start zorgt voor structuur, actieve betrokkenheid en gedeelde begripsvorming. Daarna kies je hoe je de les vervolgt. Dit kan met de verwerking in het doeboek en/of het werkboek.

Wil je leerlingen zelfstandig laten werken, dan kan dat ook: het leerplatform ondersteunt beide werkvormen. Leerlingen kunnen individueel, in duo's of in trio's de tegel doorlopen, terwijl jij hun voortgang volgt.

Kerdoeldekking programma

Met Faqta Wereld werk je aan een volledig kerndoeldekking curriculum voor het leergebied Oriëntatie op jezelf en de wereld. De thema's zijn verdeeld over zeven leerlijnen, aangevuld met het projectthema Lentekriebels. Deze zijn opgenomen in een vaste jaarplanning, die je volgt om aan alle kerndoelen te voldoen. De overige projectthema's zijn optioneel. Voor de jaarplanning, zie hoofdstuk 5 over de leerlijnen.

Integratie met Burgerschap

Burgerschap is verweven in de thema's en leerlijnen van Faqta Wereld. Daarnaast is er een aparte burgerschapsleerlijn in de jaarplanning opgenomen, zodat je zeker weet dat je aan de wettelijke doelen werkt.

In verschillende geschiedenisthema's is er bijvoorbeeld aandacht voor verschillende bestuursvormen, mensenrechten, gelijkheid en machtsverhoudingen. Ook in onze aardrijkskundethema's zoals *(samen)werken in Europa* leren leerlingen over maatschappelijke rollen, samenwerken en het belang van verantwoordelijkheid nemen in de samenleving.

Onderzoekend leren

Onderzoekend leren is opgenomen binnen de thema's van Faqta Wereld. Na het opdoen van kennis via het leerplatform kunnen leerlingen op verschillende manieren en plekken onderzoekend verder werken. Ze oefenen in het doeboek op kleine schaal onderzoeksvaardigheden zoals vergelijken, verklaren, analyseren en het formuleren van een mening.

Voordat je gaat onderzoeken, is het belangrijk om inzicht te krijgen in het onderzoeksproces. De hele onderzoekscyclus wordt verduidelijkt in het thema *De onderzoekscyclus*, inclusief generieke werkbladen voor het opzetten van een eigen onderzoek. Leerlingen krijgen uitleg over het onderzoeksproces, leren hoe ze een goede onderzoeksvraag opstellen en ook hoe ze deze moeten uitwerken. Het uitvoeren van een eigen onderzoek zal bij de gemiddelde leerling ongeveer 4 - 6 uur duren.

Daarnaast is er bij elk thema een *Zelf onderzoeken*-tegel aanwezig. In deze tegel wordt een extra verdiepend of verbredend onderwerp, passend bij het thema, aangeboden. Daarbij ontvangen leerlingen uitleg over het stellen van een passende onderzoeksvraag bij dit nieuwe onderwerp. Dit kan als start dienen voor een eigen onderzoek, eventueel met hulp van de generieke werkbladen. Deze tegel is geschikt als verrijking, als afsluiting van het thema of als zelfstandig project terwijl je aan het *Wereld*-thema werkt.

Schoolbrede Projectthema's

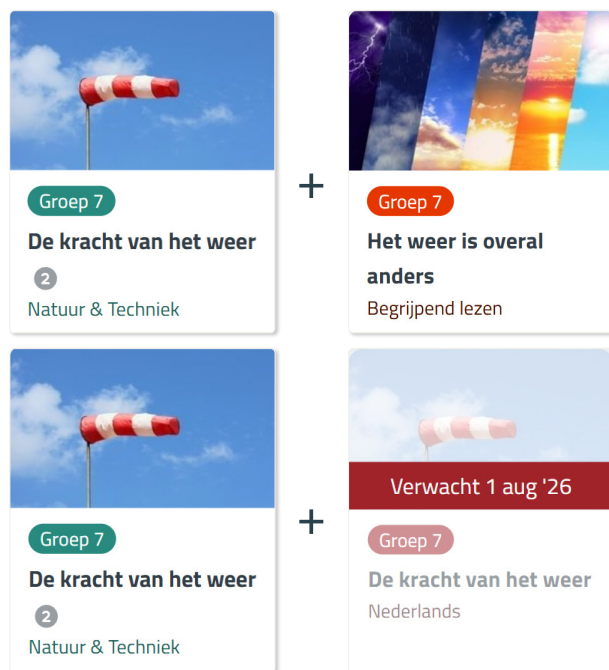
Naast de reguliere thema's bevat Faqta Wereld ook een aantal projectthema's. Dit zijn kant-en-klare themaweken die je schoolbreed kunt uitvoeren. Ze sluiten aan bij actuele of verdiepende onderwerpen, zoals verhalen, kunst of lentekriebels. Deze leerlijn bevat thema's voor groep 1 t/m 8 met verwerkingsmogelijkheden die passen bij het niveau van de leerlingen.

De projectthema's zijn los inzetbaar en vragen weinig extra voorbereiding. Ze bestaan uit overzichtelijke tegels met kennisbronnen, verwerkingsvragen en werkbladen op deel- of tegelniveau.

De projectthema's zijn zichtbaar op het platform en opgenomen in de jaarplanning. Zo kun je ze gemakkelijk plannen en uitvoeren, zonder dat het ten koste gaat van de doorgaande leerlijnen binnen Faqta Wereld.

Opties voor uitbreiding thematische aanbod

Faqta Wereld vormt de basis voor thematisch onderwijs in wereldoriëntatie. Scholen die hun aanbod willen verbreden en/of verdiepen, kunnen kiezen voor een uitbreiding met Faqta Lezen óf Faqta Nederlands. Beide producten sluiten inhoudelijk aan op de thema's van Faqta Wereld.

Combineer Faqta Wereld met Faqta Lezen of Faqta Nederlands.

3

Aan de slag met Faqta Wereld

Met Faqta Wereld geef je thematisch onderwijs via een digitaal leerplatform, dat je ondersteunt in voorbereiding, instructie en verwerking.

3.1 Je thema voorbereiden

Bij elk thema hoort een themavoorbereiding voor jou als leerkracht. Hierin vind je per tegel alle informatie die je nodig hebt om de lessen goed voor te bereiden: leerdoelen, modelscripts, verwerkingsopdrachten, achtergrondinformatie, differentiatiemogelijkheden en lestips. De opbouw is bij elke tegel hetzelfde.

Themavoorbereiding

Tegel 1 | Belang van eten en drinken

Leerdoel

Beschrijft wat leerlingen aan het eind van de les moeten weten of kunnen.

Belangrijke woorden

De belangrijke woorden die in de les aan bod komen.

Slidenummer

Informatie over elke slide in het platform.

Samenvatting

Vat de belangrijkste inhoud van de tegel kort samen.

Verdiepingsvraag

Stel deze vraag achteraf om een gesprek op te starten n.a.v. de tegel.

Samenvatting

In deze tegel leren de leerlingen dat mensen voedingsmiddelen eten om de benodigde voedingsstoffen binnen te krijgen. Ze leren over de eerste soort voedingsstof: bouwstoffen.

Voedingsstoffen, voedingsmiddelen, bouwstoffen

Verdiepingsvraag

Waarom eet je meerdere keren per dag?
Voorbeeldantwoord: Als je meerdere keren op een dag eet, krijgt je lichaam genoeg voedingsstoffen binnen om alle dingen die je op een dag doet te kunnen doen. Als je een tijdje niet eet, loopt je lichaam voedingsstoffen die het nodig heeft mis.

Kennistegel

1.1 ☐ Dit ga je ontdekken deel 1

Introduceren - De leerdoelen van tegel 1, 2 en 3 worden geïntroduceerd. De leerlingen leren waarom eten en drinken belangrijk voor je is.

1.2 ☐ Wat zijn voedingsstoffen?

Activeren - Leerlingen worden aan het denken gezet over het onderwerp van de video die ze gaan kijken.

1.3 ☐ Voedingsstoffen in je voedsel

Kennis overdragen - Leerlingen leren wat voedingsstoffen zijn en dat je voedingsstoffen binnenkrijgt door te eten en te drinken.

Paauzeer op 0:48. In het woord voedingsstoffen herken ik de woorden "voeding" en "stoffen". Voedingsstoffen zijn dus de stoffen die uit je voeding komen. Maar wat voor stoffen zijn dat? En waar heeft je lichaam voedingsstoffen voor nodig? Ik kijk verder.

1.4 ☐ Wat is waar over voedingsstoffen?

Antwoord kennisvraag: Goed. Voedingsstoffen om gezond te blijven, verschillende soorten voedingsstoffen, stoffen die lichaam nodig heeft.

1.5 ☐ Wat zou er gebeuren als je niet voldoende voedingsmiddelen binnenkrijgt?

Antwoord inzichtvraag: Het is niet goed voor de gezondheid van je lichaam.

1.6 ☐ Bouwstoffen

Kennis overdragen - De leerlingen leren wat bouwstoffen zijn en waarom bouwstoffen belangrijk zijn.

Wat is van de drie voedingsstoffen zijn bouwstoffen. Bouwstoffen zorgen ervoor dat je kunt groeien, sterke botten en spieren op kunt bouwen en wonden kunnen genezen. Eiwit is de belangrijkste bouwstof en zit in ver

schillende voedingsmiddelen, zoals in vlees of sommige noten of zaden. 99

1.7 ☐ Wat is waar over bouwstoffen?

Antwoord kennisvraag: Goed. Zorgen dat je kunt groeien, sterke botten en spieren opbouwen, eiwit.

1.8 ☐ Wat zou er gebeuren als je alleen maar voedingsmiddelen neemt waar geen eiwitten in zitten?

Antwoord inzichtvraag: Je zou groeiproblemen kunnen krijgen.

1.9 ☐ Drinken is van levensbelang

Kennis overdragen - Leerlingen leren waarom vocht belangrijk is voor je lichaam.

1.10 ☐ Wie heeft er meer vocht nodig dan normaal?

Antwoord inzichtvraag: Shanti is aan het volleyballen en zweet flink.

1.11 ☐ Einde tegel

Leerlingen starten met de verwerkingsopdracht.

© Faqta 2024 | Op het menu | Groep 5

4

Extra begeleiding

Suggestie voor ondersteuning van leerlingen die meer hulp nodig hebben.

Extra uitdaging

Suggestie voor verrijking van de opdracht voor snellere of sterkere leerlingen.

Coachvraag

Vraag om leerlingen verder op weg te helpen bij de verwerking.

Verwerkingsvorm

Uitleg van de opdracht in het doeboek of werkblad, met benodigde materialen.

Themavoorbereiding

Tegel 1 | Belang van eten en drinken

Verwerkingsvorm 1: doeboek

Leerlingen bedenken een eetschema dat zo veel mogelijk eiwitten bevat.

Tijd: 15 minuten

Benodigheden per leerling/tweetal/groepje: toegang tot internet.

Extra begeleiding: De leerkracht vult de eerste rij van het eetschema samen met de leerlingen in.

Extra uitdaging: De leerlingen bedenken steeds twee eiwitrijke voedingsmiddelen per tijdstip.

Coachvraag: Welke dingen eet jij die eiwitrijk zijn?

Praktische ICT-vaardigheden

Leerlingen zoeken de voedingswaarde van verschillende producten op het internet op.

Computational thinking

Leerlingen vullen de informatie in de juiste kolommen in het schema in.

Communiceren

Leerlingen presenteren hun eetschema aan hun groepje op een begrijpelijke manier.

Lestip

Vergroot de creatieve component en laat de leerlingen de verschillende maaltijden tekenen.

Verwerkingsvorm 2: werkblad

Leerlingen vullen de opdrachten in op het werkblad.

Tijd: 10 minuten

Achtergrondinformatie

Wist je dat fanatieke sporters vaak voedingsmiddelen nemen die rijk zijn aan eiwitten? Jouw spieren zijn al sterk, maar deze sporters proberen extra sterke spieren te kweken. Ze zijn bijvoorbeeld vaak in de sportschool te vinden en drukken zich op of tillen zware gewichten, zodat hun spieren groeien. Maar niet alleen het sporten helpt om sterke spieren te krijgen! Deze sporters eten voedingsmiddelen met veel eiwitten. Deze bouwstoffen helpen om hun spieren nog meer te laten groeien. Zo eten ze bijvoorbeeld een bakje kwark als ontbijt. In zuivel zitten namelijk veel eiwitten. Of hun lunch bestaat uit vier eieren en een boterham met kipfilet. Ook dat zijn voedingsmiddelen met veel eiwitten erin. Hoe meer eiwitten, hoe meer bouwstoffen je lichaam heeft en hoe groter en sterker je spieren kunnen worden.

Ruimte voor notities

© Faqta 2024 | Op het menu | Groep 5

5

Vaardigheden

Vaardigheden waar je aan werkt bij de doeboekopdracht.

Lestip

Extra tip om je les op te starten of af te ronden.

Achtergrondinformatie

Extra informatie voor jou als leerkracht bij de tegel.

De onderdelen in de themavoorbereiding.

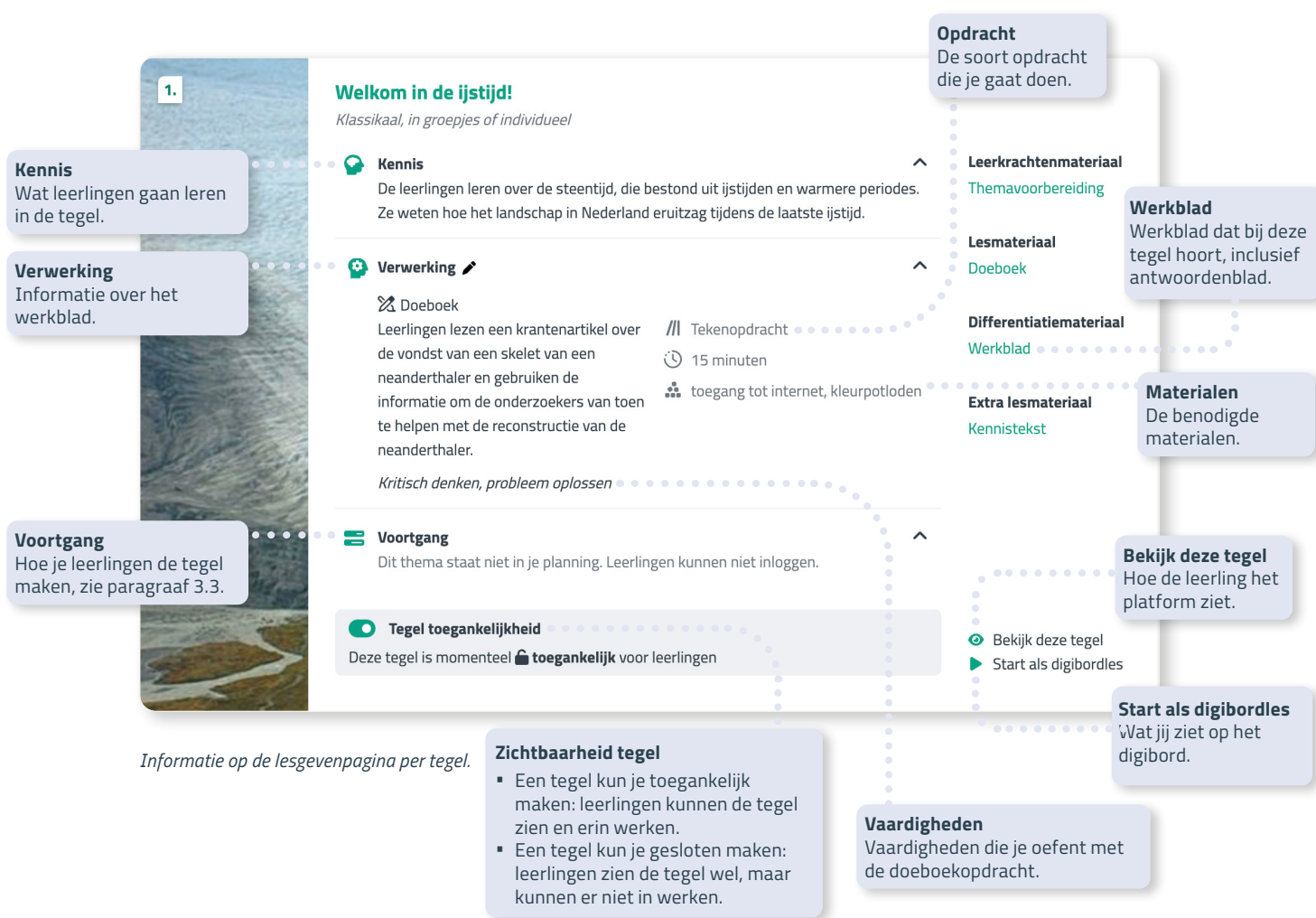
3.2 Het leerplatform

Het leerplatform van Faqta is de digitale omgeving waarin je alle lessen vindt die klassikaal of zelfstandig door de leerlingen doorlopen kunnen worden. Het is je startpunt voor elke les, zowel voor jou als leerkracht als voor je leerlingen wanneer die zelfstandig(er) werken.

De lesgevenpagina

Dit is de pagina die jij ziet als leerkracht. Je vindt hier alle benodigdheden om goed les te geven. Je opent vanuit hier de tegels op het digibord en werkt van daaruit klassikaal of laat leerlingen zelfstandig aan de slag gaan.

Via de lesgevenpagina heb je ook toegang tot aanvullende materialen zoals werkbladen, belangrijke woorden-lijsten, hulpbladen voor de afsluiting en de themavoorbereiding.

Het leerplatform voor leerlingen

Leerlingen kunnen ook zelfstandig door het platform bewegen. Wanneer zij de tegels zelfstandig doorlopen, krijgen zij door middel van de instructievideo's en klikplaten ook de informatie die nodig is. Dat is handig als er bijvoorbeeld invallers zijn. Leerlingen kunnen zelfstandig, in duo's en zelfs in trio's inloggen. Zo kunnen ze ook online samenwerken.

Deze manier van werken is aan te raden in hogere groepen, waarbij je leerlingen langzamerhand meer eigenaarschap wil geven over hun werk.

Leerlingen zien, naast de lessen, ook aanvullende tegels:

Aanvullende tegels die zichtbaar zijn voor de leerlingen.

3.3 Voortgang volgen

Wanneer je leerlingen zelfstandig op het platform werken, kun je volgen hoe zij de thema's maken. Dat kan op verschillende manieren:

1. Op de *Wie-is-waar-pagina*
2. Bij *Voortgang bekijken* bij een specifieke tegel

De Wie-is-waar-pagina

Via deze pagina volg je eenvoudig welke leerlingen waaraan werken, hoe ver ze zijn en waar eventuele hiaten zitten. Je ziet per leerling welke thema's zij uitgevoerd hebben en hoe zij dit gedaan hebben. Je hebt bij de wie-is-waar-pagina dus een totaaloverzicht dat gedurende het jaar gevuld wordt met gegevens. Er zijn twee tabbladen:

1. Overzicht leerlingen
2. Overzicht opdrachten

Tabblad overzicht leerlingen

Het eerste tabblad dat je ziet, is het *Overzicht leerlingen*. Hierin zie je hoe elke leerling in jouw groep de thema's heeft gemaakt, wanneer deze zelfstandig, in duo's of met trio's heeft ingelogd. Je kiest allereerst welke resultaten je wil inzien: per tijdspanne en voor welk thema.

Kies welke voortgang je wil zien.

Wanneer je hebt aangegeven welke gegevens je wil inzien, kun je de voortgang van iedere leerling voor dat thema of voor alle thema's bekijken.

Leerlingen
De naam en avatar van elke leerling.

Blauwe blokjes
Hier zie je welke tegels een leerling heeft doorlopen. Finn heeft dus 2 tegels doorlopen, en is aan de derde begonnen.
**Wanneer je er met je muis overheen hoovert, zie je de specifieke slides die een leerling behandeld heeft.*

Kleuren
Hier zie je hoe **alle vragen** tot dan toe gemaakt zijn.

De wie-is-waar-pagina, tabblad 'overzicht leerlingen'.

Thema's
Thema's die de leerling dit schooljaar heeft gedaan. Emma heeft dus twee thema's gevolgd dit schooljaar.

Icoon overgeslagen
Dit icoon betekent *overgeslagen*. Liam heeft dus drie slides overgeslagen.

Open vragen
Hier zie je hoeveel open vragen zijn beantwoord door een leerling.

De blauwe blokjes geven inzicht in **wat** er door de leerling is gemaakt in een bepaalde periode.

	Nog niet gemaakt.
	Gemaakt in voorgaande periode dan geselecteerde periode. Stel dat je de resultaten van deze week wil inzien, dan zie je met het lichtblauwe wat er vorige week gemaakt is.
	Wat er gemaakt is in de geselecteerde periode.

Legenda blauwe blokjes Wie-is-waar-pagina.

De balk met stoplichtkleuren geeft aan **hoe** de leerling het werk heeft gemaakt. Het betreft hier de verwerkingsvragen die in de slides zitten. Dit is cumulatief: de hoeveelheid vragen per gemaakte tegel worden bij elkaar opgeteld.

Resultatenbalk met stoplichtkleuren.

Wanneer je op de balk met stoplicht kleuren klickt, kun je voor de leerling zien hoe zij elke slide hebben gemaakt.

Uitleg resultaten per slide.

Tabblad overzicht opdrachten

Op de wie-is-waar-pagina kun je niet alleen de voortgang per leerling volgen, maar ook hoe opdrachten zijn gemaakt. Zo kun je bepalen of je nog opdrachten wil herzien met de klas, als

je bijvoorbeeld ziet dat veel leerlingen deze fout hebben. Dit kan via het tabblad *Overzicht opdrachten*. Ook hier kies je weer eerst de periode en het thema of thema's die je wil inzien. Vervolgens zie je per tegel wat de resultaten zijn.

Resultaten op tegelniveau.

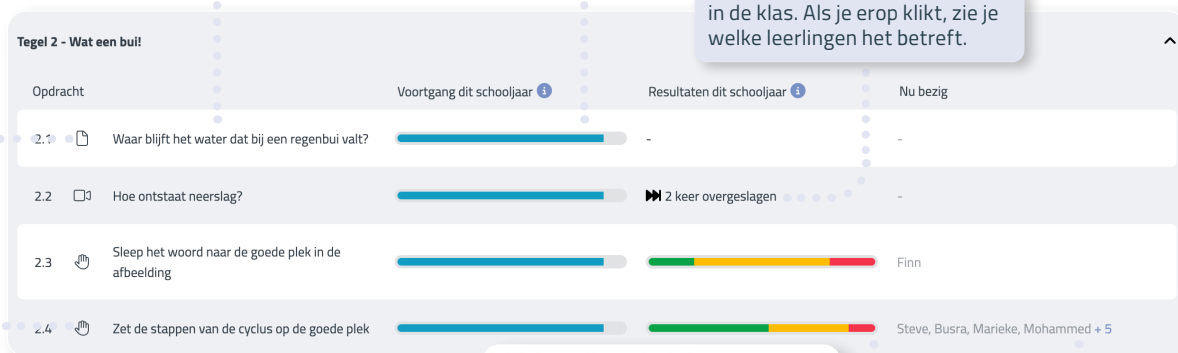
Vervolgens kun je per tegel ook diepgaander de resultaten bekijken. Zo kun je bepalen welke onderdelen je nog een keer wil behandelen. Wil je toch een video samen bespreken, bijvoorbeeld? Of zie je dat bepaalde vragen veel fout zijn beantwoord? Dan kun je die aan het einde van de les klassikaal behandelen. Je doet dit door op de tegel te klikken.

Document icoon
Wat voor slide het is:
een klikplaat, video of
een soort vraag.

Titel
Hoe de slide heet
of wat de vraag is.

Blauwe balk
Hoeveel
leerlingen de slide
hebben bekeken
of ingevuld.

Overslagen
Hoe vaak iets is overgeslagen
in de klas. Als je erop klikt, zie je
welke leerlingen het betreft.

Per slide zie je hoe leerlingen deze hebben gemaakt.

Navigeer naar slide
Door op deze iconen te
klikken, navigeer je naar
de betreffende slide.

Resultatenbalk
Hoe een vraag is gemaakt. Als je erop klikt,
zie je specifiek welke leerlingen in welke
categorie vallen.

Namen
Hier zie je welke
leerlingen bezig
zijn met de slide.

Voortgang per tegel

Naast de wie-is-waar-pagina, kun je op de
lesgevenpagina de voortgang van leerlingen volgen.
Daarbij is één oogopslag te zien hoe je klas de tegel
heeft gemaakt.

2. Wat een bui!
Klassikaal, in groepjes of individueel

Kennis
De leerlingen leren over de waterkringloop en dat regen ontstaat door verdamping. Ook kunnen ze de seizoenen koppelen aan de hoeveelheid neerslag en weten ze waarom het zomers meer regent.

Verwerking
 Doeboek
De leerlingen gaan de waterkringloop uitleggen op een poster. Hierbij tekenen ze in groepjes de stappen die te zien zijn in de waterkringloop.
 Knutselopdracht
15 minuten
schaar, lijm, A3 papier, kleurpotloden, stiften
Samenwerken, zelfregulering, kritisch denken

Voortgang
[Bekijk voortgang per opdracht](#) > [Bekijk voortgang per leerling](#) >

Tegel toegankelijkheid
Deze tegel is momenteel **toegankelijk** voor leerlingen

Leerkrachtenmateriaal
[Themavoorbereiding](#)

Lesmateriaal
[Doeboek](#)

Differentiatiemateriaal
[Werkblad](#)

Extra lesmateriaal
[Kennistekst](#)

Bekijk deze tegel
 Start als digibordles

Voortgang per opdracht
Hoe de tegel gemaakt is
door je leerlingen.

Voortgang per leerling
Dit stuurt je door naar
de wie-is-waar-pagina.

De voortgang per tegel bekijken.

Vervolgens kun je via *Voortgang per opdracht* zien hoe de tegel is gemaakt. Zo kun je concluderen welke opdrachten je nog wil nabespreken of welke leerlingen je de tegel opnieuw wil laten maken, bijvoorbeeld. Zo kun je gemakkelijk bijsturen tijdens de les.

Titel
De titel van de tegel.

Document icoon
Tekst of klikplaat om te lezen.

Video icoon
Een video om te bekijken.

Doorspoelen icoon
Deze slide heeft de leerling overgeslagen.

Overzicht per opdracht
In deze kolom zie je hoe de derde slide, een sleepvraag, gemaakt is. In dit geval is dat goed gegaan bij veel leerlingen. Deze vraag kun je nabespreken.

Hand icoon
Een sleepvraag.

Lijstje icoon
Een meerkeuzevraag.

Slides
De hoeveelheid slides.

Navigeren naar slide
Wat voor soort slide het is. Door op deze iconen te klikken, navigeer je naar de betreffende slide.

Lege balk
Wat de leerling nog niet heeft gemaakt van de tegel.

Grijze stip
Deze pagina's heeft de leerling bekeken.

Groen vinkje
Deze vraag was in één keer goed.

Tegel 2: Wat een bui!

Wil je de voortgang van alle opdrachten zien in een handig overzicht? Klik dan **hier** om naar de wie-is-waar pagina te gaan

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Andy										
Anna										
Anne										
Britt										
Busra										
Emma										
Finn										
Jennifer										
Jochem										
Julia										
Liam										
Luca										

Rood kruisje
Deze vraag was twee keer foutief beantwoord.

Oranje uitroepteken
Deze vraag had de leerling eerst fout, en toen verbeterd.

Voorbeeld van de voortgang van een tegel.

Met de wie-is-waar-pagina en de voortgang per tegel kun je ondanks dat leerlingen zelfstandig werken, toch de voortgang goed volgen en op tijd bijsturen wanneer nodig.

3.4 Faqta Wereld in groep 3/4

Faqta Wereld heeft in groep 3/4 een eigen, herkenbare structuur.

Themaopbouw

Je start je thema op met de *Dit ga je ontdekken*-tegel. Leerlingen maken kennis met het thema.

Een thema in groep 3/4 bestaat vervolgens uit vier delen. Elk deel bevat drie tegels: twee tegels met kennisoverdracht en één tegel waarin de opdracht uit het doeboek wordt uitgelegd. In totaal werk je in elk thema dus met twaalf tegels, verspreid over vier lesweken. In de vijfde week sluit je het thema af.

Deel 1

EUREKA!

Oplossingen voor problemen

De vliegmachine

Doeboekopdracht: Vliegen naar school!

Deelopbouw groep 3/4.

Je plant één deel per week in. Daarmee besteed je ongeveer 45 tot 60 minuten per week aan wereldoriëntatie. Deze opbouw biedt rust in het rooster en maakt het mogelijk om ook in groep 3 en 4 structureel aandacht te besteden aan kennisontwikkeling over de wereld.

Je kunt ervoor kiezen om alle tegels in één deel achter elkaar te behandelen. Je kunt ook kiezen voor twee lesmomenten:

1. Moment één behandel je tegel 1 (ongeveer 20 minuten).
2. Moment twee behandel je tegel 2 en 3. Je doet aansluitend de opdracht in het doeboek en/of werkboek (ongeveer 40 minuten, inclusief verwerking).

Week	Dag / Lesmoment	Tegel	Tijd	Beschrijving
1 (lesweek)	1	Dit ga je ontdekken, tegel 1	30 min.	Opstart thema en kennisoverdracht van dat deel.
	2	Tegel 2 en tegel 3	30 min.	Opstart verwerking met video, werken aan doeboekopdracht deel 1.
2 (lesweek)	3	Tegel 4	30 min.	Kennisoverdracht van dat deel.
	4	Tegel 5 en tegel 6	30 min.	Opstart verwerking met video, werken aan doeboekopdracht deel 2.
3 (lesweek)	5	Tegel 7	30 min.	Kennisoverdracht van dat deel.
	6	Tegel 8 en tegel 9	30 min.	Opstart verwerking met video, werken aan doeboekopdracht deel 3.
4 (lesweek)	7	Tegel 10	30 min.	Kennisoverdracht van dat deel.
	8	Tegel 11 en tegel 12	30 min.	Opstart verwerking met video, werken aan doeboekopdracht deel 4.
5 (afsluitings-week)	9	Belangrijke woorden-tegel	30 min.	Herhaal de begrippen uit tegel 1 t/m 12.
	10 (optioneel)	Evaluatieblad	20 min.	Evalueer met elkaar hoe het thema is verlopen.
	11 (optioneel)	Zelf onderzoeken junior	45-60 min.	Start met elkaar een klein vervolgonderzoekje bij het thema.
	12 (optioneel)	Presentatie	45-60 min.	Laat leerlingen de opgedane kennis verwerken m.b.v. één van de hulpbladen.

Themaplanning per week voor groep voor groep 3/4.

Lesopbouw

De lessen van Faqta Wereld in groep 3/4 geef je klassikaal via het digibord. Elke les bestaat uit één deel van het thema en bevat drie digitale tegels die elkaar logisch opvolgen.

Je start met tegel 1, waarin de les begint met een *Dit ga je ontdekken*-video. Zo introduceer je het onderwerp van het deel en activeer je de voorkennis van de leerlingen. Daarna bespreek je een activeringsvraag: een centrale vraag die de leerlingen aan het denken zet en richting geeft aan wat ze gaan ontdekken.

Aan het eind van de tegel wordt kort herhaald wat de leerlingen hebben geleerd.

In tegel 2 wordt de kennisoverdracht voortgezet. Ook deze tegel start met een activeringsvraag. Er wordt afgesloten met een herhalingsmoment waarin de belangrijke woorden uit het deel worden herhaald. Zo kun je vakspecifieke termen en concepten structureel inslijpen.

In tegel 3 wordt de opdracht uit het doeboek stap voor stap uitgelegd via een video. Je bekijkt deze klassikaal en begeleidt vervolgens de verwerking.

WAAROM IS EEN LEIDER BELANGRIJK?

A⁺ A⁻

Wat is een leider?

2/9

WAAROM IS EEN LEIDER BELANGRIJK?

A⁺ A⁻

Wie heeft de leiding?

Filmpje: 2 minuten

Als je gaat samenwerken met een grote groep, is het vaak fijn en handig om een leider te hebben. Maar wat is een **leider**? En kan iedereen een leider zijn?

Bekijk het filmpje.

3/9

Voorbeeld activeringsvraag en kennisoverdracht.

Verwerking

Bij elk deel van het thema hoort verwerking. Daardoor kun je elk deel beschouwen als één afgeronde les: je start klassikaal via het platform en sluit af met een opdracht waarin leerlingen de nieuwe kennis toepassen.

De verwerking bestaat uit twee mogelijkheden: het doeboek en het werkblad. Het doeboek en het werkblad vullen elkaar aan. Je kiest zelf of je beide inzet of slechts één, afhankelijk van je groep, de beschikbare lestijd en het lesdoel. In de themavoorbereiding vind je per tegel een toelichting op de verwerking, inclusief differentiatiemogelijkheden.

werkblad
deel 3 | afval scheiden

opdracht 3: waarom mag het niet in het wormenhotel? trek lijnen.

het bederft snel en gaat stinken.

het is te zuur.

er komen veel vliegen op af.

opdracht 4: wat hoort waarbij? trek lijnen.

de poep van de wormen wordt compost.

hier doe je GFT-afval in.

de wormen eten het afval en poepen het uit.

© Faqta 2024 | aardig voor de aarde | groep 3

2

3. wat gooien jullie weg?

kijk in de prullenbak in de klas. wat zit er allemaal in?

teken het

wat gooien jullie weg?

houd 1 week lang bij wat jullie in de klas weggooien. teken en tel de soorten afval.

 zag ik zo vaak:

Voorbeeld werkblad en doeboek bij deel 3 van het thema Aardig voor de aarde.

Zelf onderzoeken

Heb je leerlingen die eerder klaar zijn of toe zijn aan wat extra uitdaging? Dan kun je hen zelfstandig op onderzoek laten gaan binnen het thema. In de aparte *Zelf onderzoeken*-tegels krijgen zij bij het thema een verdiepend onderwerp aangeboden. Deze extra kennisoverdracht legt de basis voor het formuleren van een eigen onderzoeksvraag. Je vindt dit ook onder de knop *Zelf onderzoeken junior* bij de themavoorbereiding op de lesgevenpagina.

Aanvullend lesmateriaal

Bij elk thema hoort een lijst met belangrijke woorden. Deze woordenlijst kun je printen of ophangen in de klas. Zo help je leerlingen om nieuwe begrippen te onthouden en actief te gebruiken tijdens de lessen. Je vindt de lijst bij de themavoorbereiding op het platform.

De woordenlijst sluit aan bij de *Belangrijke woorden*-tegel op het platform. In deze tegel staan per deel klikplaten waarin de belangrijkste termen visueel worden uitgelegd. Daarnaast vind je er enkele verwerkingsvragen om de woorden te herhalen en actief te oefenen met de klas.

Voor groep 4 is er aanvullend een boekenlijst beschikbaar. Deze bevat titels die thematisch aansluiten en geschikt zijn om het onderwerp van het thema verder te verkennen via leesonderwijs.

Afsluiting

Aan het eind van elk thema kun je kiezen hoe je afrondt: via een presentatie of via een evaluatiegesprek. In het platform vind je hulpbladen waarmee leerlingen de lesstof uit (een van) de tegels kunnen presenteren in hun eigen woorden. Er is geen toets.

3.5 Faqta Wereld in groep 5 t/m 8

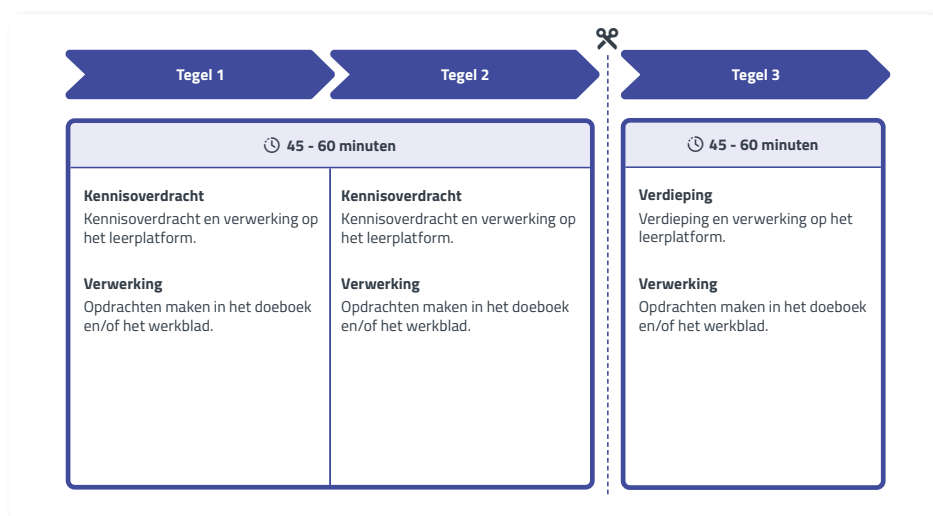
Elk groep 5 t/m 8 thema volgt een specifieke opbouw en lesstructuur.

Themaopbouw

Elk thema in groep 5 t/m 8 start met de *Dit ga je ontdekken*-tegel. Met deze korte introductie maken de leerlingen kennis met het thema.

Daarna volgt de kern van het thema: vier inhoudelijke delen, verspreid over vier lesweken. Elk deel bestaat uit drie tegels. Deze tegels zijn opgebouwd volgens een vast ritme:

- **Tegel 1 en 2:** vormen samen één les. In deze gecombineerde les staat kennisoverdracht centraal. De kennisoverdracht start je klassikaal op met de tegel in het platform. Je bekijkt de video, de klikplaat en leest een tekst. Ook bespreek je de bijbehorende vragen, activeer je de voorkennis en ga je in op diepere begripsvorming. Beide tegels behandelen een inhoudelijk subonderwerp van het thema.
- **Tegel 3:** is één les in de vorm van een casestudy: er wordt dieper ingegaan op één concreet aspect van het deelonderwerp. Ook hier vindt kennisoverdracht plaats via het platform, met aansluitende verwerkingsvragen.

Deelopbouw groep 5 t/m 8.

Je plant per week twee lessen in, elk van ongeveer 45 tot 60 minuten. In totaal bestaat een thema dus uit **acht** lessen, verdeeld over vier weken. In de vijfde week sluit je het thema af.

Week	Dag / Lesmoment	Tegel	Tijd	Beschrijving
1 (lesweek)	1	Dit ga je ontdekken, tegel 1 en tegel 2	45 -60 min.	Kennisoverdracht en verwerking in doeboek of werkboek per tegel.
	2	Tegel 3	45 -60 min.	Kennisoverdracht en verwerking in doeboek of werkboek per tegel.
2 (lesweek)	3	Tegel 4 en tegel 5	45-60 min.	Kennisoverdracht en verwerking in doeboek of werkboek per tegel.
	4	Tegel 6	45-60 min.	Kennisoverdracht en verwerking in doeboek of werkboek per tegel.
3 (lesweek)	5	Tegel 7 en tegel 8	45-60 min.	Kennisoverdracht en verwerking in doeboek of werkboek per tegel.
	6	Tegel 9	45-60 min.	Kennisoverdracht en verwerking in doeboek of werkboek per tegel.
4 (lesweek)	7	Tegel 10 en tegel 11	45-60 min.	Kennisoverdracht en verwerking in doeboek of werkboek per tegel.
	8	Tegel 12	45-60 min.	Kennisoverdracht en verwerking in doeboek of werkboek per tegel.
5 (afsluitings-week)	9 (optioneel)	Belangrijke woorden-tegel	30 min.	Herhaal de begrippen uit tegel 1 t/m 12.
	10 (optioneel)	Toets	30 min.	Toets de kennis uit het thema.
	11 (optioneel)	Evaluatieblad	20 min.	Evalueer met elkaar hoe het thema is verlopen.
	12 (optioneel)	Zelf onderzoeken	Tegel: 15 minuten Onderzoek: 4 - 6 uur	Start met elkaar een klein vervolgonderzoek op dat past bij het thema. Eventueel kan dit ook gelijktijdig met het thema gedaan worden door leerlingen die extra uitdaging nodig hebben.
	12 (optioneel)	Presentatie	45-60 min.	Laat leerlingen de opgedane kennis verwerken m.b.v. één van de hulpbladen.

Themaplanning per week voor groep 5 t/m 8.

Lesopbouw

Elke les in de bovenbouw start vanuit het leerplatform. Je opent de tegel op het digibord en doorloopt de instructie klassikaal. De instructie is ontworpen om leerlingen actief bij de inhoud te betrekken en richting te geven aan hun denken. Daarna begeleid je de verwerking, óf laat je leerlingen zelfstandig werken.

De les begint altijd met een activeringsvraag. Daarmee richt je de aandacht van je leerlingen op het onderwerp van de les en activeer je hun voorkennis.

Vervolgens doorloop je drie momenten van kennisoverdracht. Deze bestaan uit combinaties van video's, een klikplaten en/of kennisteksten. De kennisteksten kun je ook printen, zodat je ze samen met je leerlingen op papier kunt lezen.

Na elke kennisoverdracht volgen er verwerkingsvragen in het platform. Bij de eerste vragen staat reproductie centraal, daarna toepassing van de kennis. Tenslotte volgt de verwerking op papier in het doeboek en/of werkboek.

Zelfstandig werken

Leerlingen kunnen de tegels ook zelfstandig doorlopen op hun eigen device. Ze hebben toegang tot dezelfde kennisbronnen — video's, klikplaten en kennisteksten — en beantwoorden, net als in de klassikale setting, de bijbehorende verwerkingsvragen. Bij elke vraag krijgen ze directe feedback.

Je bepaalt als leerkracht zelf welke tegels zichtbaar zijn voor leerlingen. Zo houd je regie over de leerroute, terwijl je toch ruimte geeft voor zelfstandigheid. Leerlingen kunnen ook samenwerken in duo's of trio's aan één device. Hun individuele voortgang wordt bewaard en is zichtbaar op de Wie-is-waar-pagina van het platform.

Kennistekst
Tegel 5 | Aangepast aan je omgeving

De Taiga

Heb je wel eens een boswandeling gemaakt? Hoe lang duurde het voordat je mensen tegenkwam? Bedenk eens hoe dat zou zijn in het grootste bos op aarde: De Taiga. Dit bos ligt in het noorden van Europa, Azië en Amerika. Het kan daar wel -50 graden worden in de winter! Zelfs met een dikke winterjas aan is het daar koud. Toch leven er veel dieren, zoals elanden en wolven, die zich hebben aangepast aan de kou. In de Taiga staan vooral naaldbomen die het hele jaar groen blijven. Deze bomen kunnen goed tegen de kou en verliezen hun naalden niet. In de zomer wordt het warmer en bloeien er planten en worden de dieren actiever. Zo is de Taiga het hele jaar door vol leven! De Taiga is belangrijk voor de natuur. Het helpt de lucht schoon te houden door zuurstof te maken. Zo werkt de Taiga als een enorme "long" voor onze aarde.

Bron: Naturalis, 2017.

© Faqta | Het rijk van planten en dieren | Groep 6

AANGEPAST AAN JE OMGEVING

De Taiga

Heb je wel eens een boswandeling gemaakt? Hoe lang duurde het voordat je mensen tegenkwam? Bedenk eens hoe dat zou zijn in het grootste bos op aarde: De **Taiga**. Dit bos ligt in het noorden van Europa, Azië en Amerika. Het kan daar wel -50 graden worden in de winter! Zelfs met een dikke winterjas aan is het daar koud. Toch leven er veel dieren, zoals elanden en wolven, die zich hebben aangepast aan de kou. In de Taiga staan vooral naaldbomen die het hele jaar groen blijven. Deze bomen kunnen goed tegen de kou en verliezen hun naalden niet. In de zomer wordt het warmer en bloeien er planten en worden de dieren actiever. Zo is de Taiga het hele jaar door vol leven! De Taiga is belangrijk voor de natuur. Het helpt de lucht schoon te houden door zuurstof te maken. Zo werkt de Taiga als een enorme "long" voor onze aarde.

Bron: Naturalis, 2017.

8/10

Voorbeeld kennistekst op het platform en als print.

Verwerking

Na het (klassikaal) behandelen van een tegel op het leerplatform, volgt de verwerking. Binnen Faqta Wereld kun je kiezen uit twee verwerkingsvormen: het doeboek en het werkblad. Beiden sluiten direct aan op de inhoud van de tegel, maar hebben elk een eigen functie. Bij beide vormen geldt wel: de eerste twee tegels van elk deel bevat een kortere verwerkingsopdracht, de derde tegel een uitgebreidere. Je kiest zelf welke verwerking je inzet.

Het doeboek is geschikt voor klassikale begeleiding of coöperatieve werkvormen, terwijl je de werkbladen juist goed kunt opnemen in een weektaak of als zelfstandige opdracht. Je kunt de verwerkingen ook combineren. In de themavoorbereiding vind je per tegel een toelichting op de verwerking, inclusief differentiatiemogelijkheden.

Tegel 2 | De 18e-eeuwse samenleving

Wat ga je doen?

In de 18e eeuw had de Republiek een standenmaatschappij. Het leven zag er toen heel anders uit dan nu. In tweetallen ga je twee verhalen schrijven vanuit de ogen van verschillende personen. Hoe leefden mensen in die tijd? Dat gaan jullie beschrijven!

1 Even denken

Is de uitspraak waar of niet waar?

	De non	De edelman	De boer
Heeft veel geld en bedienden.	☐	☐	☐
Woont in een klooster.	☐	☐	☐
Heeft vaak macht of veel invloed in het bestuur.	☐	☐	☐
Moet hard werken om genoeg eten te hebben.	☐	☐	☐

2 Aan de slag

Geef je verhaal door!

Er zijn drie rondes van drie minuten. Begin allebei met ronde 1 op een eigen schrijfbild. Na drie minuten ruil je van verhaal. In de volgende ronde schrijf je het verhaal van je klasgenoot verder, maar dan vanuit een ander personage.

A Ronde 1: De non
Begin het verhaal en schrijf vanuit de ogen van een non. Wat maakt zij mee? Wat denkt of voelt ze?

B Ronde 2: De edelman
Lees het verhaal dat je van je klasgenoot hebt gekregen. Schrijf verder, maar nu vanuit de ogen van een edelman. Je blijft in hetzelfde verhaal, maar beleeft het door de ogen van iemand anders.

C Ronde 3: De boer
Wissel weer van schrijfbild. Schrijf het slot vanuit de ogen van een boer. Je blijft in hetzelfde verhaal, maar bekijkt de situatie nu door de ogen van een boer.

Pak snel een schrijfbild en ga van start!

3 Als je klaar bent

Wat klopt bij de 18e eeuw? Lees jullie verhalen kritisch door.

A Onderstreep alles wat klopt met het leven in de 18e eeuw in het **groen**.

B Onderstreep alles wat niet klopt of toen nog niet bestond in het **rood**.

Doeboek

In het doeboek gaan leerlingen actief aan de slag met de lesinhoud. De opdrachten zijn gericht op het toepassen van kennis en het aanleren van vaardigheden zoals onderzoeken, ontwerpen, beschrijven en beargumenteren. Vaak werken leerlingen samen in duo's of kleine groepjes. In het doeboek zijn ook taalgerichte opdrachten opgenomen, zoals stelopdrachten. Zo werk je tegelijk aan wereldoriëntatie en taalvaardigheid.

Werkblad

Het werkblad bevat vragen die gericht zijn op het herhalen en reproduceren van de kennis uit de tegel. Leerlingen beantwoorden gesloten of korte open vragen, maken ordeningen of vullen schema's in. Deze verwerking is geschikt voor herhaling en begripsvorming.

Werkblad
Tegel 2 | De 18e-eeuwse samenleving

Dit werkblad is van

Opdracht 1: Hoe zag de standenmaatschappij eruit in de 18e eeuw?

Eerste stand: _____

Tweede stand: _____

Derde stand: _____

Opdracht 2: Bij welke stand had jij willen horen in de 18e eeuw? Leg uit waarom.

Opdracht 3: Wie hoort bij welke stand? Kleur in.

Bisschop

Priester

Hertog

Boer

Ambachtslieden

Graaf

Regent

Legenda:

Burgers

Geestelijken

Adel

Opdracht 4: Is het waar of niet waar over het leven in de 18e eeuw? Kruis aan.

	Waar	Niet waar
Alle huizen waren van hout gemaakt.	☐	☐
Rijke vrouwen droegen vaak korsetten.	☐	☐
In de 18e eeuw was het water vaak te vies om te drinken.	☐	☐
Het grootste deel van de bevolking hoorde bij de tweede stand.	☐	☐
Mensen gebruikten olielampen voor licht.	☐	☐

© Faqta 2025 | Nieuwe verhoudingen | Groep 6

1

Voorbeeld doeboekopdracht uit het thema Nieuwe verhoudingen.

Voorbeeld werkblad uit het thema Nieuwe verhoudingen.

Aanvullend lesmateriaal

Bij elk thema hoort een lijst met belangrijke woorden. Deze woordenlijst kun je printen of ophangen in de klas. Zo help je leerlingen om nieuwe begrippen te onthouden en actief te gebruiken tijdens de lessen. Je vindt de lijst bij de themavoorbereiding op het platform.

De woordenlijst sluit aan bij de *Belangrijke woorden*-tegel op het platform. In deze tegel staan per deel klikplaten waarin de belangrijkste termen visueel worden uitgelegd. Daarnaast vind je er enkele verwerkingsvragen om de woorden te herhalen en actief te oefenen met de klas.

Voor elk thema is ook een boekenlijst beschikbaar. Deze bevat titels die thematisch aansluiten en geschikt zijn om het onderwerp van het thema verder te verkennen via leesonderwijs. Je kunt de boeken inzetten tijdens leesmomenten, in een boekenhoek of als verrijking voor leerlingen die graag verdiepen.

De Belangrijke woordenlijst om te printen.

In de vijfde week van elk thema rond je het thema af.
Je kiest zelf hoe je dat doet.

- # Evaluatieblad

Groep 5 t/m 8

Mijn naam is:

Het thema waaraan ik heb gewerkt heet:

Dit heb ik geleerd

Wat weet ik nu over het thema?

Schrijf in het midden van de mindmap hoe het thema heet.
Schrijf in de vakken woorden op die bij het thema passen.
Je mag er meer vakken bijtekenen!

Tip: Je kunt ook kleinere vakjes aan de vakken vastmaken.


```

graph TD
    A[ ] --- B[ ]
    A --- C[ ]
    A --- D[ ]
    A --- E[ ]
    A --- F[ ]
    A --- G[ ]
    
```

Schrijf hier je naam:

Vraag 1: Wat verstaan we onder micro-organismen?

- ☐ A. Alle organismen op de wereld.
- ☐ B. Kleine deeltjes in de lucht die we inademen.
- ☐ C. Minuscule schimmels die zich voortplanten door middel van sporen.
- ☐ D. Organismen die je niet met het blote oog kunt zien.

Vraag 4: Hoe worden schimmels gevormd?

- ☐ A. De cellen van de schimmels delen zich steeds opnieuw om nieuwe schimmels te maken.
- ☐ B. Schimmeldraden worden door insecten verspreid. Deze draden breiden zich vervolgens verder uit op de plek.
- ☐ C. Sporen worden verspreid door de wind. Uit de sporen groeien draadjes die uitgroeien tot een netwerk van schimmeldraden.
- ☐ D. Uit sporen groeien nieuwe schimmels en deze schimmels verspreiden zich via waterdruppels.

Vraag 2: Welke uitspraak over een dierlijke cel is juist?

- ☐ A. Alleen dierlijke cellen hebben een celkern.
- ☐ B. Dierlijke cellen kunnen andere functies hebben.
- ☐ C. Dierlijke cellen werken vaak niet goed samen.
- ☐ D. Dierlijke cellen zijn de enige cellen die je zonder microscoop kunt waarnemen.

Vraag 3: Welke ontdekking van Leeuwenhoek zorgde voor veel internationale bekendheid?

- ☐ A. Hij heeft de telescoop uitgevonden.
- ☐ B. Hij ontdekte dat je een computer aan een microscoop kunt koppelen.
- ☐ C. Hij ontdekte micro-organismen in slotwater.
- ☐ D. Hij ontdekte nog niet ontdekte dieren in slotwater.

Vraag 5: Hoe kan gist bijdragen aan de productie van voedsel?

- ☐ A. Gist helpt bij het maken van brood, doordat het suiker in koolzuurgas omzet.
- ☐ B. Gist wordt gebruikt om fruit sneller te laten ripen.
- ☐ C. Gist verandert suiker in melkzuur, wat zorgt voor een langere houdbaarheid van kaas.
- ☐ D. Gist zorgt voor de productie van zuurstof tijdens het bakken.

Vraag 6: Hoe heeft de Honingzwam gezorgd voor het sterven van veel bomen?

- ☐ A. De Honingzwam infecteerde de bomen en voedde zich met hun voedingsstoffen.
- ☐ B. De Honingzwam produceerde giftige stoffen die de bomen direct doodden.

TOETS

Wat verstaan we onder micro-organismen?

Toets is dicht
← Vorige
Volgende →

Alle organismen op de wereld.		
Kleine deeltjes in de lucht die we inademen.		
Minuscule schimmels die zich voortplanten door middel van sporen.		
Organismen die je niet met het blote oog kunt zien.		

2. WELKE UITSPRAAK OVER EEN DIERLIJKE CEL IS JUUST?

Toets is dicht
← Vorige
Volgende →

Alleen dierlijke cellen hebben een celkern.		
Dierlijke cellen kunnen andere functies hebben.		
Dierlijke cellen werken vaak niet goed samen.		
Dierlijke cellen zijn de enige cellen die je zonder microscoop kunt waarnemen.		

3. WELKE ONTDEKKING VAN ANTONI VAN LEEUWENHOEK ZORGE VOOR VEEL INTERNATIONALE BEK...

Toets is dicht
← Vorige
Volgende →

Hij heeft de telescoop uitgevonden.		
Hij ontdekte dat je een computer aan een microscoop kunt koppelen.		
Hij ontdekte micro-organismen in slotwater.		
Hij ontdekte nog niet ontdekte dieren in slotwater.		

Voorbeeld toets op papier en op het platform.

- *Zelf onderzoeken.* In deze vorm verdiepen leerlingen zich verder in een onderwerp dat hen aanspreekt. Ze gebruiken daarbij de vaardigheden die ze eerder in het thema hebben geoefend. Het eigen onderzoek duurt 4 tot 6 uur en kan gespreid worden over meerdere lessen. Je start het onderzoek gemakkelijk op met de *Zelf onderzoeken-tegel* in het thema. Eventueel kun je de lessen van de *Onderzoekscyclus* bespreken voorafgaand aan het onderzoek. Je vindt deze lessen in het kanaal 'Talent'.

ZELF ONDERZOEKEN

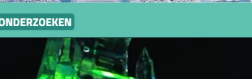

Starten met zelf onderzoeken

Je gaat op onderzoek uit: in deze tegel leer je nog meer over **De kracht van water**.

We helpen je met het stellen van een goede onderzoeksvraag en daarna ga jij zelf een onderzoek doen!

ZELF ONDERZOEKEN

Kunstwerken van ijs

Filmje: 1,5 minuut

Issculpturen zijn bijzondere kunstwerken gemaakt van... je raadt het al, ijs! Maar hoe worden deze kunstwerken eigenlijk gemaakt en wat heb je daar allemaal voor nodig?

Bekijk het filmpje.

Voorbeeld Zelf onderzoeken-tegel bij thema De kracht van water.

4 Differentiatie

In Faqta Wereld werk je met convergente differentiatie. Dat betekent dat alle leerlingen aan dezelfde leerdoelen werken en dezelfde tegels doorlopen. Binnen de lessen is er wel ruimte om het aanbod af te stemmen op de onderwijsbehoeften van je leerlingen.

Bij elke tegel in de themavoorbereiding vind je daarom bij de verwerking twee concrete suggesties:

- **Extra begeleiding.** Praktische tips om leerlingen te ondersteunen. Denk aan het klassikaal voordoen van een opdracht, extra uitleg geven, of samen voorbeelden bespreken voordat leerlingen zelfstandig aan de slag gaan.
- **Extra uitdaging.** Opdrachten of aanpassingen die leerlingen stimuleren om dieper na te denken, creatiever te werken of zelfstandig verder te onderzoeken. Bijvoorbeeld: een extra ontwerpvoorwaarde toevoegen, werken met een eigen stelling of verder onderzoek doen naar een detail uit de lesstof.

Daarnaast bevat elke tegel een verdiepingsvraag. Deze vraag nodigt uit tot denken op een hoger abstractieniveau en sluit aan bij het beoogde inzicht of historisch besef. Stel deze vraag achteraf om een gesprek op te starten n.a.v. de tegel.

Verwerkingsvorm 1: doeboek

Leerlingen gaan twee proefjes uitvoeren, waarbij ze de vorm van water veranderen. De leerlingen beschrijven hun waarnemingen.

 Tijd: 15 minuten

 Benodigheden per leerling/tweetal/groepje: ijsklontje, klein schaalpje, föhn, waterkoker, theeglas, handspiegel.

 Extra begeleiding: De leerkracht doet het tweede proefje voor. De leerlingen voeren daarna zelfstandig het proefje uit.

 Extra uitdaging: De leerlingen bedenken een nieuw proefje waarbij ze de vorm van het water veranderen.

 Coachvraag: Wat voor temperatuur heeft de lucht wanneer het water verdampt?

Onderzoeken

Leerlingen doen onderzoek naar het smelten of het verdampen van water.

Kritisch denken

Leerlingen verklaren de uitkomst van het proefje met argumenten.

Communiceren

Leerlingen schrijven op een begrijpelijke manier over wat ze observeren tijdens het proefje.

Kritisch denken

Leerlingen vergelijken de uitkomst van het uitgevoerde proefje met de uitkomst van het andere proefje en concluderen iets over het verschil.

Lestip

Denk eraan van tevoren ijsklontjes klaar te leggen in de vriezer.

Opties voor differentiatie vind je in de themavoorbereiding.

5 Leerlijn

5.1 De jaarplanning

Binnen Faqta Wereld werk je aan zeven verschillende leerlijnen in één jaar. Dat doe je volgens een vaste planning: de jaarplanning.

Elke leerlijn komt één keer per schooljaar terug. De leerlijnen zorgen voor opbouw in inhoud en complexiteit.

Leerlingen bouwen voort op wat ze eerder hebben geleerd en verkennen steeds bredere perspectieven. De thema's zijn logisch op elkaar afgestemd en gekoppeld aan de kerndoelen uit het leergebied 'Oriëntatie op jezelf en de wereld' en 'Burgerschap'.

De actuele jaarplanningen (ook voor combinatiegroepen!) vind je op www.faqta.nl/jaarplanning. Je vindt hier ook de jaarplanning voor de combinatiegroepen.

Versie 2

	Groep 1/2	Groep 3	Groep 4	Groep 5	Groep 6	Groep 7	Groep 8
1 Periode 1 Reizen door ruimte en tijd	Op reis Projectweek: Wereld vol verhalen	Landen	Onderweg Lezen: Hoger, sneller, verder	De prehistorie Lezen: Het leven van rendierjagers	Machtsvertoon Lezen: Vaar mee met de VOC	Wijdverspreid veroveren Lezen: De Vikingen	Fabrieken en burgerrechten Lezen: Werken tot je erbij neervalt
2 Periode 2 Weer & Seizoenen	Wat een jaar Projectweek: Kijk op kunst	Kalenders en feesten	Poepweer Lezen: Met bakken uit de lucht	De kracht van wind Lezen: Twee kanten van wind	De kracht van water Lezen: Onweer	De kracht van het weer Lezen: Het weer is overal anders	Weer voorspelt Lezen: Wat wordt het weer?
3 Periode 3 Werken & Beroepen	Aan het werk	Werken dicht bij huis	Een team, een taak Lezen: Samenwerken	Bijzondere beroepen Lezen: Helden van de buurt	Van boer tot pilot Lezen: Transport	(Samen)werken in Europa Lezen: Genoeg werk voor iedereen?	Eerlijk verdeeld? Lezen: Waar komt voedsel vandaan?
4 Periode 4 Mens & Natuur	Alles groeit	Dieren om ons heen	Groeien en bloeien Lezen: Eierleggers	Op het menu Lezen: Eet smakelijk	Het rijk van planten en dieren Lezen: Dieren in alle soorten en maten	Stad en land Lezen: Baas van de stad	De wereldoorlogen Lezen: Holocaust en concentratiekampen
5 Periode 4 Burgerschap & Maatschappij Herstave de Heesbeek 5 t/m B. Loo vanaf januari 2026	Samen spelen, samen delen Projectweek: Lentekriebels	Wat vind jij?	Jezelf zijn Lezen: Iedereen is uniek	Leven in vrijheid Lezen: Is dat eerlijk?	Wat een regel Lezen: Wie is de baas?	Onze democratie Lezen: Vrijheids- strijders	De toekomst van Nederland Lezen: In je recht staan
6 Periode 5 Aarde & Wetenschap	Oh dat zit zo!	Aardig voor de aarde	Uitzoeken maar! Lezen: Hoe werkt dat?	De aarde van een afstand Lezen: In de ruimte	Het milieu op aarde Lezen: Mens, dier en plant	De allerkleinsten op aarde Lezen: Micro-orga- nismen	De aarde in beweging Lezen: Duurzame ontwikkeling
7 Periode 5 Geschiedenis & Tijd	1 miljoen oma's geleden	Prinsen en prinsessen	Grote ontdekkers Lezen: Knappe koppen	De tijd van de klassieken Lezen: Rome	Nieuwe verhoudingen Lezen: De Franse tijd	Opkomen voor verandering Lezen: Op ontdek- kingsreis	Wereldorde in ontwikkeling Lezen: Oost vs. West
Digitale geletterdheid & Mediawijsheid	Overall computers	Mijn computer en ik	Mijn computer en ik	Digi basis	Het web op	De wereld in je hand	Als een digibaas
Topografie & Kaartvaardigheden				Kaart van je woonplek	Nederland op de kaart	Europa op de kaart	De wereld op de kaart

Wil je meer informatie over de jaarplanning? Neem dan contact op via service@faqta.nl of bel naar 030 750 2070.

De huidige jaarplanning met alle nieuwe thema's.

5.2 Overzicht kerndoelen

Met de leerlijnen van Faqta werk je doelgericht, samenhangend en kerndoeldekkend aan wereldoriëntatie en burgerschap.

Blok	Leerlijn	Thema	Kerndoel
1	Reizen door de ruimte en tijd	Landen	34, 38, 39, 43, 47, 48, 49, 50, 52 en 53
		Onderweg	35, 40, 41, 42, 44 en 45
		De prehistorie	Tijdvak 1: Tijd van jagers en boeren. 40, 44, 45, 49, 51, 52 en 53
		Machtvertoon	Tijdvak 6: Tijd van regenten en vorsten. 37, 38, 51, 52 en 53
		Wijdverspreid en veroveren	Tijdvak 3: Tijd van monniken en ridders. 37, 49, 47, 50, 51, 52 en 53
		Fabrieken en burgerrechten	Tijdvak 8: Tijd van burgers en stoommachines. 36, 37, 38, 51, 52 en 53
2	Weer & Seizoenen	Kalenders en feesten	37, 38 en 46
		Poepweer	34, 41, 42, 43, 46 en 49
		De kracht van wind	42, 43, 45, 48, 49 en 51
		De kracht van water	39, 42, 43, 45, 46, 48, 49, 51, 52 en 53
		De kracht van het weer	39, 43, 46 en 49
		Weer voorspelt	42, 43, 46, 49 en 51

Blok	Leerlijn	Thema	Kerdoel
3	Werk & beroepen	Werken dicht bij huis	34, 37 en 47
		Één team, één taak	35, 36, 37, 38, 47 en 51
		Bijzondere beroepen	34, 36 en 47
		Van boer tot piloot	35, 47 en 51
		(Samen)werken in Europa	36, 37, 47, 49 en 52
		Eerlijk verdeeld?	35, 37, 47, 49 en 52
4	Mens & Natuur	Dieren om ons heen	34, 35, 40, 41, 44 en 45
		Groeien en bloeien	34, 40, 41, 43, 44 en 45
		Op het menu	34, 35, 40 en 53
		Het rijk van planten en dieren	40, 41, 43, 44 en 49
		Stad en land	Tijdvak 4: Tijd van steden en staten. 47, 50, 51, 52 en 53
		De wereldoorlogen	Tijdvak 9: Tijd van wereldoorlogen. 50, 51, 52 en 53
5	Burgerschap & Maatschappij	Wat vind jij?	19A* (aanbodsdoel, Faqta Wereld draagt hieraan bij); 20A, 20B, 21A en 21B
		Jezelf zijn	19A* (aanbodsdoel, Faqta Wereld draagt hieraan bij); 20A, 20B, 21A en 21B
		Leven in vrijheid	19A* (aanbodsdoel, Faqta Wereld draagt hieraan bij); 20A, 20B, 21A, 21B en 53
		Wat een geregel!	19A* (aanbodsdoel, Faqta Wereld draagt hieraan bij); 20A, 20B, 21A, 21B en 53
		Onze democratie	19A* (aanbodsdoel, Faqta Wereld draagt hieraan bij); 20A, 20B, 21A, 21B en 53
		De toekomst van Nederland	19A* (aanbodsdoel, Faqta Wereld draagt hieraan bij); 20A, 20B, 21A, 21B, 47 en 53

Blok	Leerlijn	Thema	Kerdoel
6	Aarde & Wetenschap	Aardig voor de aarde	39, 40, 47 en 49
		Uitzoeken maar!	39, 41, 42, 44, 45, 48, 49, 52 en 53
		De aarde van een afstand	35, 39, 46, 49 en 52
		Het milieu op aarde	35, 39, 40, 44, 49 en 50
		De allerkleinsten op aarde	40 en 52
		De aarde in beweging	35, 39, 49, 44 en 50
7	Geschiedenis & Tijd	Prinsen en prinsessen	51 en 52
		Grote ontdekkers	51 en 52
		De tijd van de klassieken	Tijdvak 2: Tijd van Grieken en Romeinen. 50, 51, 52 en 53
		Nieuwe verhoudingen	Tijdvak 7: Tijd van pruiken en revoluties. 37, 51, 52 en 53
		Opkomen voor verandering	Tijdvak 5: Tijd van ontdekkers en hervormers. 37, 46, 50, 51, 52 en 53
		Wereldorde in ontwikkeling	Tijdvak 10: Tijd van televisie en computers. 36, 37, 47, 51, 52 en 53
Project	Lentekriebels	Groep 1/2, groep 3/4, groep 5/6, groep 7/8.	38

Tabel met de kerndoelen per thema.

5.3 Actualisatie kerndoelen

De huidige kerndoelen voor wereldoriëntatie zijn nog steeds leidend binnen Faqta Wereld. We volgen de landelijke ontwikkelingen rond de actualisatie van de kerndoelen op de voet. Voor het leergebied 'Oriëntatie op jezelf en de wereld' zijn inmiddels conceptkerndoelen opgesteld, die in de toekomst de huidige doelen vervangen. Deze vallen straks onder de nieuwe gebieden Mens & Maatschappij, Mens & Natuur en Burgerschap.

Faqta houdt actief rekening met deze ontwikkelingen. Onze thema's zijn inhoudelijk al sterk verbonden met de denkrichting van de nieuwe doelen. Zodra de nieuwe kerndoelen definitief zijn vastgesteld, verwerken we deze zorgvuldig in onze leerlijnen, thema's en documentatie.

Je hoeft als school op dit moment dus niets aan te passen. We zorgen dat Faqta Wereld ook in de toekomst kerndoeldekkend blijft.

6 Bijlagen

6.1 Materialen

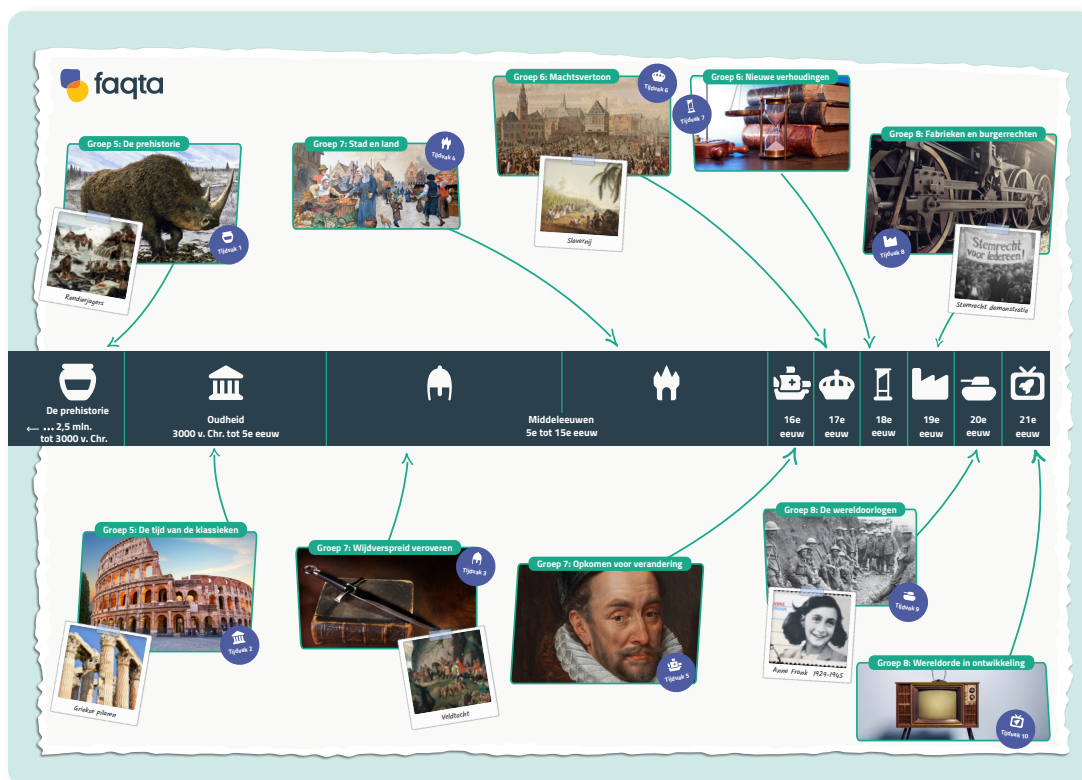
Op het platform van Faqta Wereld vind je bij elk thema verschillende materialen die je helpen bij de voorbereiding en uitvoering van je lessen. Ze ondersteunen je bij instructie, verwerking, toetsing en differentiatie. Veel van deze materialen zijn gekoppeld aan specifieke tegels of lesmomenten. Hieronder zie je een overzicht van de beschikbare materialen en hun functie.

Materiaal	Omschrijving
Themavoorbereiding	Overzicht van het hele thema en de losse tegels, inclusief leerdoelen, lesopbouw en modelscripts.
Materialenlijst	Een overzicht van de benodigde materialen bij het doeboek.
Doeboek	Verwerking van de tegel met focus op het aanleren van vaardigheden.
Antwoorden doeboek	Nakijkhulp bij het doeboek
Werkblad	Verwerking van de tegel met focus op reproductie en herhaling.
Antwoorden werkblad	Nakijkhulp bij het werkblad.
Belangrijke woorden	De belangrijke woorden van alle delen binnen het thema met definitie en afbeelding. Te gebruiken bij pre-teachen en zichtbaar in de klikplaten. Ook geschikt voor aan de themamuur.
Boekenlijst	Bijpassende boekenlijst met diverse genres en soorten boeken.
Samenvatting	Een samenvatting van het thema, opgebouwd per tegel.
Kennisteksten	Boekje met alle kennisteksten van het thema.
Papieren toets	Kennistoets met 12 vragen over het thema.
Toetsnomering	Overzicht welke score welk cijfer oplevert.
Antwoorden toets	Nakijkhulp bij de toets.
Evaluatieblad	Leerlingen reflecteren op hun voortgang en betrokkenheid. Je kunt het klassikaal, in tweetallen of individueel inzetten.
Presentatiebladen	Hulpmiddel voor het voorbereiden van een presentatie over (een deel van) het thema. Ook bruikbaar voor formatieve verwerking.

Materialenoverzicht Faqta Wereld.

6.2 Tijdvakkenposter

Zeker weten aan welk tijdvak je werkt met welk thema? Dat is inzichtelijk gemaakt op deze poster.

Tijdvakkenposter.

6.3 Normeringsoverzicht

Binnen Faqta werken we met een vaste normering van 66,66% op het platform. Toch kan het per school verschillen welke normering gehanteerd wordt. Daarom staat er bij elke toets een normeringsdocument welke score welk cijfer oplevert.

Een strengere normering van 75% levert uiteraard andere cijfers op. In het onderstaande overzicht kun je zien welke. Deze cijfers kun je handmatig aanpassen in ParnasSys wanneer je daar de toetsresultaten invoert.

Aantal goed	Cijfer	Beoordeling
12	10	Goed
11	9	Goed
10	8	Goed
9	6	Voldoende
8	6	Voldoende
7	5	Onvoldoende
6	5	Onvoldoende
5	4	Onvoldoende
4	4	Onvoldoende
3	3	Onvoldoende
2	2	Onvoldoende
1	2	Onvoldoende
0	1	Onvoldoende

Normering toets met een 75% norm.

